



Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 19. maaliskuuta 2024
(OR. en)

7665/24

SOC 202
EMPL 111
ECOFIN 304
EDUC 88

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Asia:	Neuvoston päätelmät: Vuotuinen selvitys kestävästä kasvusta ja yhteinen työllisyysraportti 2024

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston istunnossaan 11. maaliskuuta 2024 hyväksymät päätelmät vuotuisesta kestävästä kasvun selvityksestä ja yhteisestä työllisyysraportista 2024.

Neuvoston päätelmät:**Vuotuinen selvitys kestävästä kasvusta ja yhteinen työllisyysraportti 2024**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

1. tunnustaa, että vuonna 2022 tapahtuneen voimakkaan elpymisen jälkeen EU:n taloudellinen toimeliaisuus hidastui vuonna 2023 korkean inflaation ja geopoliittisten epävarmuustekijöiden vuoksi. toteaa, että inflaatio saavutti lokakuussa 2022 huippunsa eli 11,5 prosentin vuosimuutoksen, mutta on sittemmin laskenut. Laskevan suuntauksen odotetaan jatkuvan kohti 3,5 prosentin tasoa koko vuoden 2024 ajan.
2. panee tyytyväisenä merkille, että viime vuosina koetuista poikkeuksellisista häiriöistä ja talouskasvun viimeaikaisesta hidastumisesta huolimatta keväällä 2023 EU:n työllisyysaste oli ennätyksellisen korkea eli 75,4 prosenttia (naisten 70,2 prosenttia ja miesten 80,5 prosenttia). Työttömyys laski 6 prosenttiin (6,3 prosenttia naisilla ja 5,7 prosenttia miehillä), mikä on kaikkien aikojen alhaisin työttömyysaste. korostaa kuitenkin, että EU:n työmarkkinoiden vahvasta suorituskyvystä huolimatta jäsenvaltioiden välillä ja sisällä on edelleen eroja, myös alueellisella tasolla ja väestöryhmien välillä.
3. korostaa, että jatkuva suuri työvoimapula ja osaamisvaje luovat pullonkauloja taloudelliselle kasvupotentiaalille, kilpailukyvyllä ja ylöspäin tapahtuvalle sosiaaliselle lähentymiselle. korostaa, että eniten pulaa esiintyy terveydenhuollon, rakentamisen, STEM-alojen ja tiettyjen palvelualojen ammateissa. Sen taustalla ovat myös vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyvät uudet työ- ja tehtävävaatimukset, joita työvoiman työmarkkinoiden kannalta merkitykselliset taidot eivät riittävällä tavalla vastaa, sekä väestön ikääntyminen ja tietyissä tapauksissa huonot työolot.
4. muistuttaa tässä yhteydessä, että rakenteelliset esteet haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden täysimääräiselle integroitumiselle työmarkkinoille ovat edelleen merkittäviä ja että työvoiman ulkopuolelle jääneitä on yli 20 prosenttia EU:n työikäisestä väestöstä (ja lähes 30 prosenttia työikäisistä naisista), mukaan lukien 8 miljoonaa työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevaa nuorta.

5. vahvistaa, että nimellispalkkojen nousu vuosina 2022–2023 oli huomattavaa, mutta jäi korkeaa inflaatioastetta heikommaksi ja johti ostovoiman heikkenemiseen, millä on ollut suhteeton vaikutus pienituloisiin kotitalouksiin. panee tyytyväisenä merkille, että useissa jäsenvaltioissa lakisääteisten vähimmäispalkkojen päivitykset ja uudet työehtosopimukset lieventävät osittain tai kokonaan ostovoiman heikkenemistä.
6. muistuttaa tässä yhteydessä, että vahva työmarkkinaosapuolten välinen vuoropuhelu ja tehokkaat työehtosopimusneuvottelut ovat ratkaisevan tärkeitä, jotta voidaan edistää edelleen sellaista palkkakehitystä, joka tukee työpaikkojen luomista ja turvaa kilpailukyvyn. Riittävistä vähimmäispalkoista annetun direktiivin saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä voi myös auttaa suojelemaan matalapalkkaisten työntekijöiden ostovoimaa ja ehkäisemään työssäkäyvien köyhyyden lisääntymistä ja siten vahvistaa työnteon kannustimia.
7. toteaa, että vaikka sosioekonominen tilanne on kolmen viime vuoden aikana ollut haastava, köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien ihmisten osuus pysyi EU:ssa vuonna 2022 jokseenkin vakaana energiakriisin aikana toteutettujen määrätietoisten politiikkatoimien ansiosta, vaikkakin lapsiköyhyys on hieman pahentunut. palauttaa mieleen, että vaikka sosiaalisen suojelun järjestelmät ovat osoittaneet tehokkuutensa selviytymiskyvyn tukemisessa viimeaikaisten kriisien aikana ja siten estäneet köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien henkilöiden määrän merkittävän kasvun ja toimineet makrotalouden vakauttajina, niiden riittävyyteen ja kestävyYTEEN kohdistuu edelleen painetta muun muassa väestön ikääntymisen vuoksi.
8. korostaa, että energiaköyhyys ja asuntojen kohtuuhintaisuus ovat kasvavia haasteita unionissa ja että niiden osuus, jotka eivät pysty pitämään kotiaan riittävän lämpimänä, kasvoi vuonna 2022. Joka kymmenes EU:ssa asuva asuu kotitaloudessa, jonka kokonaisasumiskustannukset ovat yli 40 prosenttia käytettävissä olevista kokonaistuloista. palauttaa mieleen, että molemmissa tapauksissa nämä haasteet vaikuttavat suhteettomasti köyhyyden vaarassa oleviin ihmisiin.

9. korostaa, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpano ja vuoteen 2030 ulottuvien työllisyyttä, osaamista ja köyhyyden vähentämistä koskevien EU:n ja kansallisten tavoitteiden saavuttaminen ovat avainasemassa kehitettäessä jäsenvaltioiden politiikkatoimia ottaen asianmukaisesti huomioon kunkin toimivallan sekä toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet ja erityisesti seuraavat seikat:
- unioni etenee hyvin kohti vuodelle 2030 asetettua 78 prosentin työllisyysastetavoitetta (74,6 prosenttia vuonna 2022). Kaikki jäsenvaltiot ovat edistyneet vuoden 2020 jälkeen;
 - osaamistavoitteessa on saavutettava merkittävää lisäedistymistä, jotta vuoteen 2030 mennessä unionissa vähintään 60 prosenttia kaikista aikuisista osallistuu koulutukseen vuosittain (37,4 prosenttia vuonna 2016);
 - köyhyyden vähentämisen tavoite eli köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien määrän vähentäminen unionissa vähintään 15 miljoonalla vuoteen 2030 mennessä (mukaan lukien vähintään 5 miljoonaa lasta) edellyttää merkittäviä toimia, kun otetaan huomioon tilanteen pysyminen laajalti ennallaan (vuonna 2022 vähentymistä vain 279 000 henkilön verran sitä edeltävään vuoteen nähden) ja se, että useissa jäsenvaltioissa köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen riski kasvaa.
10. suhtautuu myönteisesti siihen, että vuoden 2024 eurooppalaisessa ohjausjaksossa arvioidaan elpymis- ja palautumissuunnitelmien ja koheesiopolitiikan ohjelmien meneillään olevaa täytäntöönpanoa ja annetaan suuntaviivoja jälkimmäisten tulevaa väliarviointia varten. panee tyytyväisenä merkille, että yhteiseen työllisyysraporttiin on sisällytetty työllisyyttä, osaamista sekä köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen riskiä koskevien vuoden 2030 EU:n yleistavoitteen ja kansallisten tavoitteiden edistymisen seuranta.

11. panee merkille komission ehdotuksen sisällyttää yhteiseen työllisyysraporttiin vahvempi maakohmainen analyysi ylöspäin tapahtuvaa sosiaalista lähentymistä uhkaavista riskitekijöistä. Analyysi perustuisi sosiaalisen lähentymisen kehyksen, sellaisena kuin se on kuvattu mainittua kehystä koskevissa työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean keskeisissä viesteissä, ominaispiirteisiin ja keskeisten viestien perustana olevaan, mainittujen kahden komitean yhteisen työryhmän kertomukseen.¹ ottaa huomioon, että tällainen analyysi pannaan täytäntöön työryhmän lokakuun 2022 ja toukokuun 2023 välisenä aikana toteuttaman vapaaehtoisen pilottihankkeen tulosten perusteella. panee merkille mahdollisuuden pohtia tulevia teknisiä tarkennuksia analyysiin, joka on laadittu käyttäen sosiaali-indikaattoreiden tulostaulua ja siihen yhteisessä työllisyysraportissa sovellettua menetelmää. muistuttaa, että neuvosto pani kesäkuussa 2023 merkille pilottihankkeen tulokset, joissa todettiin, että sosiaalisen lähentymisen kehyksen sisällyttäminen eurooppalaiseen ohjausjaksoon on saanut jäsenvaltioilta vaihtelevaa kannatusta.
12. panee merkille komission aikomuksen tehdä ylöspäin tapahtuvasta sosiaalisesta lähentymisestä vuoden 2024 eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa lisäksi perusteellisempi toisen vaiheen analyysi, jossa käytetään laajempaa määrällistä ja laadullista näyttöä niiden jäsenvaltioiden osalta, joiden suhteen yhteisessä työllisyysraportissa on havaittu ylöspäin tapahtuvaa sosiaalista lähentymistä uhkaavia mahdollisia riskejä.
13. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita ottamaan huomioon vuotuisen kestävä kasvun selvityksen painopisteet ja yhteisen työllisyysraportin tulokset kansallisissa uudistusohjelmissaan ja tehostamaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden toteuttamista vuoden 2030 EU:n yleistavoitteen ja kansallisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
14. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita edistämään kansallisten käytäntöjen mukaisesti ja työmarkkinaosapuolten roolia ja itsemääräämisoikeutta täysimääräisesti kunnioittaen palkkakehitystä, joka lieventää erityisesti matalapalkkaisten työntekijöiden ostovoiman menetystä.

¹ Ks. työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean yhteisen työryhmän kertomus sosiaalisen lähentymisen kehyksestä ([asiak. 9481/23/ADD-1](#)) ja työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean kertomuksen pohjalta hyväksymät keskeiset viestit ([asiak. 9481/23](#)).

15. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita jatkamaan sellaisten rakenneuudistusten täytäntöönpanoa, joilla parannetaan aikuisten täydennys- ja uudelleen koulutusta, vahvistetaan aktiivista työmarkkinapolitiikkaa ja edistetään parempia työoloja, jotta voidaan puuttua työvoimapulaan ja osaamisvajeeseen ja helpottaa siirtymistä työpaikasta toiseen aloille, joilla työvoiman kysyntä on suurta, mikä edistää unionin kilpailukykyä ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta.
16. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita jatkamaan sosiaalisen suojelun ja osallisuuden järjestelmien nykyaikaistamista ja puuttumaan köyhyyteen ja sosiaaliseen syrjäytymiseen, erityisesti lasten keskuudessa, ottaen huomioon myös digitaalisen ja vihreän siirtymän, väestökehityksen, korkean inflaation vaikutuksen ostovoimaan erityisesti haavoittuvassa asemassa olevissa kotitalouksissa sekä energiaköyhyyden lisääntymisen. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita analysoimaan edelleen ja parantamaan kohtuuhintaisten asuntojen saatavuutta.
17. KEHOTTAJAA komissiota varmistamaan, että työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean keskeisissä viesteissä kuvatus sosiaalisen lähentymisen kehityksen ominaispiirteisiin perustuvan, ylöspäin tapahtuvan sosiaalisen lähentymisen analysoinnin muu mahdollinen täytäntöönpano ei aiheuta jäsenvaltioille hallinnollista lisärasitusta vaan edistää työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean monenvälisten seurantatoimien virtaviivaistamista.
18. KEHOTTAJAA työllisyyskomiteaa ja sosiaalisen suojelun komiteaa arvioimaan sosiaalisen lähentymisen kehityksen ominaispiirteisiin perustuvan, ylöspäin tapahtuvan sosiaalisen lähentymisen pilottianalyysin vaikutuksia, mukaan lukien sen lisäarvo ja mahdollinen hallinnollinen rasitus, niiden toiminnalle ja eurooppalaiselle ohjausjaksolle 2024, ja tiedottamaan asiasta neuvostolle.